

شماره مصوبه: ۱۳۷۱، تاریخ مصوبه: ۹۹/۰۲/۰۷، تاریخ ثبت: ۹۹/۰۲/۰۸، شماره جلسه: ۲۱۷

آیین نامه مدیریت حوزه های علمی استانی^۱

مقدمه:

به منظور اجرای مواد ۴ و ۵ مصوبه ۶۴۲ شورای عالی حوزه های علمی، آیین نامه مدیریت حوزه های علمی استانی، به شرح ذیل تدوین گردید.

ماده ۱: ارکان مدیریت حوزه علمی استان عبارت اند از:

۱. شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمی استان؛
۲. رئیس شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمی استان؛
۳. مدیر حوزه علمی استان.

ماده ۲: اعضای شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمی استان، ۷ نفر می باشند که عبارتند از:

۱. نماینده ولی فقیه در استان؛
۲. مدیر حوزه علمی استان؛
۳. یک نفر از علمای بلاد مستقر در استان؛
۴. دو نفر از مسئولان مدارس علمی استان با پیشنهاد مسولان مدارس استان و تایید مدیر حوزه های علمی؛
۵. یک نفر از مدیران مدارس علمی استان با پیشنهاد مدیران مدارس و تایید مدیر حوزه های علمی؛
۶. یک نفر از اساتید سطوح عالی.

تبصره ۱: استاد موضوع بند «۶»، توسط مدیر حوزه های علمی، از بین ۳ نفر از اساتید سطوح عالی استان -

که توسط اساتید سطوح عالی استان به ایشان معرفی می شوند - تعیین می گردد.

تبصره ۲: در صورت اشتراک هر یک از عناوین فوق در فرد واحد، یک نفر به تعداد اساتید سطوح عالی یا

مدیران مدارس علمی با صلاح دید مدیر حوزه های علمی اضافه خواهد شد.

۱. به دلیل اصلاحات گسترده در آیین نامه مدیریت حوزه علمی استانی، موضوع مصوبه ۶۶۱، این مصوبه ملغی و مصوبه ۱۳۷۱ جایگزین آن گردید.

تبصره ۳: تعداد اعضای شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیة استان، به صورت موردی و حسب اقتضاء و ضرورت با پیشنهاد مدیر حوزه‌های علمیه و تایید شورای عالی، تا ۹ نفر قابل افزایش می‌باشد. افزایش بیش از تعداد ۹ نفر (حداکثر دو نفر) باید به تایید شورای عالی برسد.

ماده ۳: اعضای حقیقی شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیة استان، از سوی قائم مقام مدیر حوزه‌های علمیه در امور استان‌ها، پیشنهاد می‌شود که پس از تأیید مدیر حوزه‌های علمیه و با حکم وی، به مدت ۳ سال، منصوب می‌شوند.

ماده ۴: در جلسه اول شورای مشورتی و پشتیبانی، رئیس، نایب رئیس و منشی انتخاب می‌شوند. تبصره: رئیس شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیه استان بعد از انتخاب، به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه پیشنهاد می‌شود که پس از طی مراحل و تأیید نهایی شورای عالی حوزه‌های علمیه، با حکم مدیر حوزه‌های علمیه، به مدت سه سال، منصوب می‌گردد.

ماده ۵: تعیین دستور جلسات، اداره جلسات، نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا، برعهده رئیس شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیة استان است.

تبصره ۱: رئیس شورا می‌تواند برخی از وظایف خود را به نایب رئیس واگذار نماید.

تبصره ۲: در غیاب رئیس شورا، نایب رئیس، اداره جلسات را بر عهده خواهد داشت.

ماده ۶: جلسات شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیة استان، حداقل هر دو ماه یک بار تشکیل می‌شود. رسمیت جلسات شورا (هفت نفره) منوط به حضور پنج نفر از اعضای می‌باشد و مصوبات آن، با رأی موافق چهار نفر از اعضای لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره ۱: جلسات فوق العاده، با تشخیص رئیس شورا یا اکثریت اعضا، تشکیل خواهد شد.

تبصره ۲: اعضای شورا باید شخصا در جلسه حضور یابند و معرفی نماینده جهت شرکت در جلسات ممنوع می‌باشد.

تبصره ۳: در استان‌هایی که تعداد اعضای شورا از ۷ نفر بیشتر است، رسمیت جلسات شورا منوط به حضور ۶ نفر از اعضاء می‌باشد و مصوبات آن، با رای موافق اکثریت اعضای حاضر در جلسه، لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۷: تنظیم و کارشناسی دستور جلسات، تنظیم صورت جلسات، تنظیم و ارسال دعوت‌نامه‌ها و پشتیبانی از جلسات شورا، بر عهده منشی جلسه است.

ماده ۸: وظایف و اختیارات شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمی استان عبارت است از:

۱. نظارت بر عملکرد مدیریت حوزه علمی استانی؛
۲. بررسی و تصویب پیشنهادهای مدیر حوزه علمی استان، در خصوص خط مشی‌های داخلی حوزه علمی استان، بر اساس ویژگی‌ها و ضرورت‌های استانی در چارچوب مصوبات شورای عالی حوزه های علمی و مرکز مدیریت حوزه‌های علمی؛
۳. تعیین و تأیید نحوه و میزان ارتباط حوزه علمی استان با نهادهای حکومتی استان، در چارچوب مصوبات شورای عالی و مرکز مدیریت حوزه‌های علمی؛
۴. تلاش برای جلب کمک‌ها و مشارکت‌ها و ایجاد منابع پایدار در امور حوزه علمی استان و مراکز حوزوی، در چارچوب سیاست‌های کلان و مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمی؛
۵. تأیید معاونان پیشنهادی مدیر حوزه علمی استان، به منظور ارجاع به مرکز مدیریت حوزه‌های علمی، جهت تأیید نهایی؛
۶. تأیید بودجه حوزه علمی استان، به منظور پیشنهاد به مرکز مدیریت حوزه‌های علمی؛
۷. تأیید ترانزنامه سالانه مدیریت حوزه علمی استان؛
۸. بررسی و تأیید گزارش سالانه عملکرد مدیریت حوزه علمی استان و ارائه به مرکز مدیریت حوزه‌های علمی.

ماده ۹: مدیر حوزه علمی استانی، توسط قائم مقام مدیر حوزه های علمی در امور استان‌ها، پس از مشورت با شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمی استان، به مرکز مدیریت حوزه‌های علمی، پیشنهاد می‌شود که پس

از طی مراحل و تأیید نهایی شورای عالی حوزه‌های علمیه، با حکم مدیر حوزه‌های علمیه، به مدت سه سال، منصوب می‌شود.

تبصره: حداکثر مدت برای اظهار نظر مشورتی موضوع این ماده ۲ ماه از تاریخ درخواست می‌باشد.

ماده ۱۰: مدیر و معاونان حوزه علمیه استان و افراد حقیقی عضو شورای مشورتی و پشتیبانی استان، باید دارای شرایط ذیل باشند:

۱. برخوردار از حسن شهرت و دارا بودن صلاحیت‌های اعتقادی، اخلاقی و سیاسی؛
۲. اعتقاد و التزام به ولایت فقیه و وفاداری به نظام مقدس جمهوری اسلامی؛
۳. توانمندی در انجام دادن وظایف محوله؛
۴. تلبس به لباس روحانیت؛
۵. داشتن حداقل مدرک تحصیلی سطح سه یا معادل آن، به تشخیص معاونت آموزش مرکز مدیریت حوزه های علمیه؛
۶. داشتن سابقه موفق مدیریت برای مدیر حوزه علمیه استان؛
۷. داشتن حداقل ۴۰ سال سن برای مدیر حوزه علمیه استان و اعضای حقیقی شورا و ۳۰ سال برای معاونان حوزه علمیه استان.

تبصره ۱: در صورت نبود فرد واجد شرایط مذکور در بندهای ۵، ۶ و ۷، مدیر حوزه‌های علمیه، می‌تواند فردی را به مدت یک سال، به عنوان سرپرست حوزه علمیه استان، منصوب کند؛ در صورت نیاز، این سرپرستی به مدت یک سال، قابل تمدید است.

تبصره ۲: در موارد خاص، با تشخیص مدیر حوزه های علمیه و تایید شورای عالی، عدم لحاظ شرط سابقه مدیریت و شرط سن برای مدیر حوزه علمیه استان موضوع بندهای ۶ و ۷ این ماده، بلامانع است.

ماده ۱۱: وظایف و اختیارات مدیر حوزه علمیه استان، عبارت است از:

۱. اجرای کلیه مصوبات شورای عالی حوزه های علمیه و مرکز مدیریت حوزه های علمیه و شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیه استان؛

۲. ابلاغ آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های ابلاغی از سوی مدیر مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مصوبات شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیه استان؛

۳. پیشنهاد معاونان حوزه علمیه استان به شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیه استان؛

تبصره ۱: معاونان حوزه علمیه استان، پس از تأیید مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و با حکم مدیر حوزه علمیه استان، به مدت ۲ سال، منصوب می‌شوند؛ مدت مذکور، در صورت تأیید مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، قابل تمدید است.

تبصره ۲: مدیر حوزه علمیه استان، باید حداکثر تا یک ماه پس از ابلاغ حکم مدیریت، معاونان خود را معرفی نماید.

تبصره ۳: در صورت عدم تأیید معاون پیشنهادی، فرد جایگزین باید حداکثر تا یک ماه بعد، معرفی شود.

۴. تأیید و صدور حکم مدیران واحدهای آموزشی و پژوهشی و مراکز حوزوی طبق ضوابط؛

۵. تعیین مدیران واحدهای تابعه مدیریت حوزه علمیه استان و نظارت بر عملکرد آنها، بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛

۶. مسئولیت امور مالی، قبول تعهدات، پرداخت دیون و اسناد مالی، در چارچوب آیین‌نامه مالی و معاملاتی؛

۷. امضای کلیه قراردادها و اوراق بهادار لازم، در چارچوب ضوابط و آیین‌نامه مالی و معاملاتی؛

۸. ارائه گزارش عملکرد مدیریت حوزه علمیه استان به شورای مشورتی و پشتیبانی حوزه علمیه استان و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

۹. برقراری ارتباط مؤثر با مدیریت‌های مرتبط در استان، در چارچوب مصوبات؛

۱۰. امضای مدارک تحصیلی طلاب، که صدور آنها طبق آیین‌نامه‌های مصوب، در اختیار مدیریت حوزه علمیه استان، قرار می‌گیرد؛

۱۱. انجام دادن سایر وظایف محوله از سوی مدیر حوزه‌های علمیه.

ماده ۱۲: مدیر حوزه علمیه استان، نماینده حقوقی حوزه علمیه استان، در مراجع ذیصلاح است.

ماده ۱۳: تعداد و تنوع معاونت‌های مدیریت‌های حوزه علمی استانی، بر اساس آیین‌نامه رتبه‌بندی مدیریت‌های حوزه علمی استانی، تعیین می‌شود.

ماده ۱۴: تعیین سیاست‌ها و اهداف کلان، بررسی و تصویب برنامه‌های کلان و اعتبارات مرتبط با آن، ساختار، تشکیلات، سازمان نفرات و مقررات و آیین‌نامه‌های اساسی^۱ مدیریت حوزه علمی قم توسط شورای عالی حوزه‌های علمی انجام می‌گیرد و سایر امور در صلاحیت مدیر حوزه‌های علمی می‌باشد.

ماده ۱۵: این آیین‌نامه، در ۱۵ ماده و ۱۵ تبصره، در مورخه ۱۳۹۹/۰۲/۰۷، به تصویب شورای عالی حوزه‌های علمی رسید.

شماره مصوبه: ۱۳۷۸، تاریخ مصوبه: ۹۹/۰۲/۲۵، تاریخ ثبت: ۹۹/۰۲/۲۸، شماره جلسه: ۲ کمیته خاص موضوع مصوبه ۱۲۹۹

آیین‌نامه تلبس طلاب حوزه‌های علمی^۲

به منظور ساماندهی، رسمیت‌بخشی، حفظ و حراست از قداست لباس روحانیت و تشویق و ترغیب طلاب به امر تلبس، آیین‌نامه تلبس طلاب حوزه‌های علمی، به شرح ذیل تدوین گردید.

ماده ۱: سیاست‌های مربوط به تلبس طلاب حوزه‌های علمی عبارتند از:

۱. اهتمام به ترغیب طلب و اجد صلاحیت نسبت به تلبس؛
۲. اهتمام به تسهیل امر تلبس طلب ذی صلاح (اخلاقی، علمی و خانوادگی) با رعایت ضوابط و مقررات؛
۳. تأکید بر حفظ عزت نفس و کرامت طلب در طول مراحل اخذ مجوز؛
۴. اهتمام به اولویت ارزیابی‌های کیفی و پرهیز از کمیت‌گرایی صرف؛
۵. اهتمام به احراز شایستگی‌های لازم؛
۶. اهتمام به حفظ و تقویت جایگاه روحانیت و اعتماد مردم به آنها؛
۷. توجه به ضرورت استمرار و تقویت صلاحیت‌های لازم در طول ایام تلبس.

ماده ۲: شرایط عمومی تلبس، عبارت‌اند از:

التزام عملی به ولایت فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی؛

۱- تعریف آیین‌نامه‌های اساسی در این ماده، همان تعریف آیین‌نامه‌های اساسی در تبصره بند ۹-۴ مصوبه ۱۰۴۳ می‌باشد.

۲- به دلیل اصلاحات زیاد در این مصوبه، مصوبه ۷۴۵ ملغی شد.

عدم انحراف فکری و سیاسی و اخلاقی؛

نداشتن محکومیت کیفری و حقوقی منافی با شئون روحانیت؛

نداشتن سابقه سوء منافی با شئون روحانیت؛

برخورداری از سلامت جسمی و روانی و تناسب ظاهری به گونه ای که وهن لباس روحانیت تلقی

نشود؛

داشتن حداقل سن ۱۸ سال؛

عدم عضویت و سابقه ارتباط با گروهک‌های انحرافی و گروه‌های مخالف اسلام و تشیع و نظام

اسلامی.

تبصره ۱: احراز شرایط مندرج در بندهای ۱، ۲، ۳، ۴ و ۷ حسب مورد بر عهده امور صیانتی مدیریت‌های

حوزه علمیه استانی و واحد سازمانی مشابه در حوزه علمیه قم می‌باشد.

تبصره ۲: ملاک در احراز صلاحیت‌های عمومی افراد، حسب مورد، حال فعلی آنها، می‌باشد.

ماده ۳: شرایط علمی تلبس، عبارت‌اند از:

اتمام پایه پنجم برای طلاب مدارس بلندمدت (قبولی در تمامی امتحانات مربوطه) و اتمام سطح ۲ برای

طلاب مدارس علمیه سفیران هدایت؛

توان پاسخ‌گویی، به سؤالات دینی متناسب با سطح علمی فرد متقاضی؛

تبصره: احراز این شرط، با انجام‌دادن ارزیابی علمی، که محتوا و نحوه اجرای آن، توسط دستورالعمل مصوب

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، تعیین می‌شود، صورت می‌گیرد.

گذراندن دوره ویژه مربوط به وظایف روحانیت، قبل از تلبس، بر اساس دستورالعمل مصوب مرکز

مدیریت حوزه‌های علمیه؛

تبصره: فضایی که بنا بر تشخیص مدیریت حوزه علمیه استان، به گذراندن دوره و کارگاه ویژه تلبس نیاز

ندارند، با پیشنهاد مدیریت حوزه علمیه استان و تأیید معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد) از

شرکت در دوره و کارگاه معاف می‌شوند.

ماده ۴: شرایط اخلاقی و رفتاری برای تلبس به لباس مقدس روحانیت، عبارتند از:

۱. حسن خلق؛

۲. حسن شهرت؛

۳. پایبندی به آداب و اخلاق اسلامی و زی طلبگی.

تبصره: احراز شرایط فوق حسب مورد توسط معاونت تهذیب و تربیت مدیریت‌های استانی با همکاری امور صیانتی مدیریت‌های حوزه‌های استانی و واحد سازمانی مشابه در حوزه علمیه قم انجام می‌گیرد.

ماده ۵. وظایف فرد ملبس به لباس روحانیت، به شرح ذیل است:

(۱) رعایت شئون روحانیت؛

(۲) رعایت نظم و پاکیزگی بدن و لباس و مرتب بودن سر و صورت، متناسب با عرف روحانیت؛

(۳) پرهیز از داشتن وضعیت ظاهری غیرمتناسب و لباس شهرت؛

(۴) حفظ حرمت لباس، در معاشرتهای اجتماعی؛

(۵) مراعات زی طلبگی، در مجالس مختلف و پرهیز از حضور در محافل مختلطی که حدود شرعی در آن رعایت نمی‌شود؛

(۶) رعایت شئون روحانیت، در وضعیت مسکن و خودرو و وضعیت زندگی؛

(۷) تلبس دائم به لباس روحانیت به نحوی که عرفاً، ملبس دائم محسوب شود؛

(۸) پرهیز از رفتارها و گفتارهای غیر متعارف و غیر متناسب با شئون روحانیت، از قبیل شوخی‌های نامناسب، رفتارهای وسواس گونه، درگیری‌های لفظی و فیزیکی، نواختن موسیقی، ارتباط با افراد مشهور به فساد یا بی‌تقوایی..... عبارت ذیل اضافه شود:

ن نامه برای طلاب ملبس، موضوع طبق آیین نامه انضباطی طلاب بررسی یزیک، عالی این ماده حتما تدارک خواهد ش؛

(۹) حفظ مناعت طبع و عزت نفس، در تأمین معاش و پرهیز از سوء استفاده از لباس روحانیت، برای مقاصد سوء؛

(۱۰) پرهیز از ورود به عرصه‌های ناسالم اقتصادی و اشتغال به مشاغل منافی شئون روحانیت، مانند شرکت‌های هرمی، دلالی و ... ؛

۱۱) پرهیز از ارتباط، با گروه‌های معاند نظام اسلامی یا عضویت در آنها.

ماده ۶: لباس روحانیت عبارت است از عمامه، عبا و قبا، که نشانگر برخورداری از تحصیلات دینی در حوزه‌های علمیه و پابندی به ارزش‌های اسلامی و آمادگی ایفای نقش در جامعه اسلامی است.

ماده ۷: تلبس به لباس مقدس روحانیت، برای کلیه طلاب و روحانیون، صرفاً بر اساس ضوابط مندرج در این آیین‌نامه، امکان‌پذیر است.

تبصره ۱: هر گونه تلبس به لباس روحانیت، برای غیرطلاب، ممنوع است.

تبصره ۲: مجوز تلبس مجدد، پس از تایید مرکز امور صیانتی، صادر خواهد شد.

ماده ۸: تلبس به لباس مقدس روحانیت بدون مجوز، تخلف بوده و برطبق آیین‌نامه تخلفات انضباطی طلاب، موضوع مصوبه ۹۹۸ شورای عالی رسیدگی خواهد شد.

ماده ۹: تلبس محصلان یا فارغ التحصیلان مراکز غیرحوزوی، ممنوع است.

ماده ۱۰: مجوز تلبس طلاب متقاضی براساس این آیین‌نامه در محل تحصیل ایشان حسب مورد توسط مدیریت حوزه علمیه استانی و یا واحد سازمانی مشابه در حوزه علمیه قم صادر می‌شود.

تبصره: مجوز موضوع این ماده حسب مورد، با دو امضای مدیر و معاون تهذیب و تربیت مدیریت‌های حوزه‌های علمیه استانی و یا واحد سازمانی مشابه در حوزه علمیه قم صادر می‌گردد.

ماده ۱۱: تلبس به لباس روحانیت برای طلبی که در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه پرونده ندارند یا پرونده فعال ندارند، ممنوع است.

تبصره ۱: طلبی که در مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه پرونده تحصیلی دارند، اما پرونده‌شان فعال نیست، پس از فعال شدن پرونده، می‌توانند جهت دریافت مجوز تلبس بر اساس ضوابط این آیین‌نامه اقدام نمایند.

تبصره ۲: طلاب و روحانیون متولدین سال ۱۳۵۰ و قبل از آن، در صورتی که قبل از تاریخ ۷۹/۱۰/۲۳ ملبس به لباس روحانیت شده باشند نیاز به دریافت مجوز تلبس ندارند؛ لکن دارا بودن شرایط عمومی، علمی و اخلاقی مصرح در این آیین‌نامه ضروری می‌باشد.

^۱ - استان محل تحصیل طلبه، استانی است که پرونده تحصیلی طلبه در آن استان فعال می‌باشد.

تبصره ۳: طلاب و روحانیون متولدین بعد از سال ۱۳۵۰ در صورتی که تا تاریخ ۷۹/۱۰/۲۳ پایه پنجم (کتبی و شفاهی) را با موفقیت به اتمام رسانده و ملبس به لباس روحانیت شده باشند، نیاز به دریافت مجوز تلبس ندارند؛ لکن دارا بودن شرایط عمومی، علمی و اخلاقی مصرح در این آیین نامه ضروری می باشد.

ماده ۱۲: طلاب ملبس موظفاند که به صورت دائم، از این لباس استفاده کنند، به نحوی که عرفاً، ملبس محسوب شوند.

ماده ۱۳: معاونت تهذیب مدیریت های استانی، و واحد سازمانی مشابه در حوزه علمیه قم موظفاند زمینه های لازم را برای تلبس طلاب مشغول به تحصیل در سطوح مختلف، از طریق اعمال تشویقات لازم، فراهم کند.

ماده ۱۴: در صورت فقدان شرایط مقرر در این آیین نامه برای طلاب ملبس، موضوع طبق آیین نامه تخلفات انضباطی طلاب رسیدگی خواهد شد.

ماده ۱۵: امتیازات مربوط به ملبسان دائم، بر اساس آیین نامه های مربوطه، تعیین می شود.

ماده ۱۶: مجوز های تلبس که توسط مراکز مدیریت حوزه های علمیه خراسان و اصفهان برای طلاب تحت پوشش خود صادر میشود، مورد تایید می باشد.

ماده ۱۷: دستورالعمل مربوط به مواد مختلف این آیین نامه، توسط معاونت تهذیب و تربیت مرکز مدیریت حوزه های علمیه تهیه و پس از تایید مدیر حوزه های علمیه، ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۸: این آیین نامه، در ۱۸ ماده و ۱۱ تبصره، در مورخه ۹۹/۰۲/۲۵ توسط کمیته خاص موضوع مصوبه ۱۲۹۹ شورای عالی حوزه های علمیه، به تصویب رسید.

شماره مصوبه: ۱۳۸۲، تاریخ مصوبه: ۹۸/۰۶/۲۶، تاریخ ثبت: ۹۹/۰۳/۱۱، شماره جلسه: ۲۱۳

رشته «سطح چهار مطالعات مقایسه ای اسلام و مسیحیت»

ماده ۱. عنوان رشته و گرایش

عنوان رشته «سطح چهار مطالعات مقایسه‌ای اسلام و مسیحیت» است.

مادّه ۲. تعریف

سطح چهار آموزشی - پژوهشی مطالعات مقایسه‌ای اسلام و مسیحیت، چهارمین مقطع از تحصیلات حوزوی و یکی از رشته‌های درختواره حوزه دانشی کلام، ادیان، مذاهب و فرق است، که در آن طلبان پس از گذراندن تاریخ، منابع، مبانی و مسائل این دوره، توان تدریس، تحقیق، نقد، ارائه نظریه، و پاسخ به نیازهای علمی و تخصصی در این گرایش را کسب کرده و پس از دفاع از رساله، دانشنامه سطح چهار مطالعات تطبیقی اسلام و مسیحیت را دریافت می‌کنند.

مادّه ۳. اهداف

- ۱) ایجاد تسلط بر آراء، مکاتب و روش‌های اخلاقی اسلام و مسیحیت؛
- ۲) تقویت توان پژوهش در حدّ تحلیل، نقد و ارائه نظریه در مسائل مرتبط با اسلام و مسیحیت؛
- ۳) ارتقاء توان پاسخ‌گویی به نیازهای علمی و تخصصی در حوزه مسائل مرتبط اسلام و مسیحیت؛
- ۴) تأمین پژوهشگر مورد نیاز و زمینه‌سازی جهت تولید علم و توسعه دانش در زمینه اسلام و مسیحیت؛
- ۵) تأمین استاد مورد نیاز جهت تدریس در موضوعات و مسائل تطبیقی اسلام و مسیحیت؛
- ۶) شناسائی و تبیین اشتراکات و اختصاصات اسلام و مسیحیت، خصوصاً در مسائل اخلاقی؛
- ۷) اثبات برتری محتوایی اسلام نسبت به مسیحیت در عرصه‌های مختلف اعتقادی، اخلاقی و فقهی و معنوی؛

مادّه ۴. سیاست‌ها

- ۱) اهتمام به بهره‌گیری از معارف معصومین علیهم‌السلام در فهم و تفسیر قرآن کریم؛
- ۲) اهتمام به ارتقاء فضائل و ملکات اخلاقی و معنوی طلبان در سایه تعالیم آسمانی قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام
- ۳) اهتمام به بهره‌گیری از سنت‌های کارآمد حوزوی در کنار فناوری‌ها و روش‌های نوین و مؤثر در آموزش و پژوهش؛
- ۴) اهتمام به رویکرد نقادانه و نظریه‌پردازانه، با طرح دیدگاه‌های چالشی مرتبط با اسلام و مسیحیت؛

- (۵) تأکید بر بهره‌گیری از زبان تخصصی رشته در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی؛
- (۶) تحکیم اعتقادی دانش‌پژوهان در خصوص برتری اسلام بر مسیحیت و تکمیل تعالیم مسیحیت
- (۷) اهتمام به تأمین نیازهای علمی نظام و جامعه اسلامی در عرصه اسلام و مسیحیت؛

ماده ۵. ضرورت

- (۱) جایگاه پر اهمیت کلام، فقه، اخلاق و معنویت در ساختار اندیشه ادیان ابراهیمی به ویژه اسلام؛
- (۲) دیدگاه تطبیقی بین اسلام و مسیحیت به منظور تولید علم و پاسخگویی به شبهات روز؛
- (۳) پیشگیری از آسیب‌های فعالیت‌های تبشیری در جوامع اسلامی و ضرورت پاسخگویی به سوالات و شبهات؛ شناخت دقیق و کاربردی مسیحیت به منظور تعاملات موفق بین ادیان؛

ماده ۶. نظام آموزشی

نظام آموزشی سطح چهار، نیم‌سال، درسی و حضوری است. طول دوره با احتساب پایان‌نامه، حداقل ۱۰ و حداکثر ۱۲ نیم‌سال خواهد بود.

ماده ۷. شرایط پذیرش

- (۱) احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
- (۲) دارا بودن مدرک علمی سطح سه از رشته سطح سه کلام و فرق انحرافی با گرایش نقد مسیحیت؛
- تبصره ۱:** پذیرش طلبان دارای مدرک علمی کارشناسی ارشد مجامع آموزشی غیرحوزوی در رشته‌های مرتبط (ادیان ابراهیمی، دین‌پژوهی، ادیان و عرفان، اخلاق) منوط به اتمام پایه دهم حوزه و گواهی دو سال درس خارج و نیز گذراندن دروس پیش‌نیاز، می‌باشد.
- تبصره ۲:** پذیرش طلبان فارغ‌التحصیل سطح ۳ رشته‌های دیگر، مشروط به گذراندن دروس پیش‌نیاز، بلامانع است.
- (۳) قبولی در آزمون ورودی، زبان تخصصی و مصاحبه علمی؛

ماده ۸. عناوین و مشخصات کلی دروس

ردیف	عنوان درس	ساعت
۱	خارج اصول (دو سال)	۲۲۰

۲	خارج فقه (دو سال)	۲۲۰
۳	بررسی اجتهادی آیات و روایات فلسفی	۹۶
۴	تحقیق فقهی و اصولی ۱ و ۲	۶۴
۵	دروس تخصصی	۶۷۲
۷	رساله علمی (پایان نامه)	۲۸۸
جمع ساعت		۱۵۶۰

ماده ۹. دروس پیش نیاز:

ردیف	عناوین دروس	ساعت	اهداف
۱	کلام اسلامی	۸۰	شناخت مباحث مهم کلامی اعم از توحید، عدل، نبوت، امامت به صورت متن محور
۲	تاریخ و کلام یهودیت	۳۲	بررسی آراء و عقاید یهودیت و شناخت چگونگی ظهور، سیر تطور، فرق، شخصیت‌ها، منابع و آثار مهم و مکتوب آنان
۳	تاریخ و فرق مسیحیت	۳۲	شناخت و بررسی چگونگی ظهور، سیر تطور، فرقه‌ها، شخصیت‌های مهم مسیحیت، منابع و آثار مکتوب آنان
۴	شناخت و بررسی عهدین (۱)	۳۲	شناخت عهدین و کتاب‌های اگری پوفیا، چگونگی نگارش، مؤلفان، سیر قانونی شدن و ترجمه‌های آن و تبیین نقدهای جدید بر کتاب مقدس به ویژه نقدهای باستان‌شناسی و تاریخی
۵	شناخت و بررسی عهدین (۲)	۳۲	شناخت و بررسی محتوای عهدین در زمینه‌هایی مانند خدا، پیامبران، مسیح علیه السلام، مریم، حواریون، احکام جزایی، زن و جنگ مقدس و بررسی تناقضات متنی و درونی کتاب مقدس

اهداف	ساعت	عناوین دروس	ردیف
و تطابق آن با علوم تجربی و مقایسه آن با قرآن و روایات اسلامی			
شناخت و بررسی بشارت‌های عهد عتیق و عهد جدید در مورد نبوت حضرت محمد صلی الله علیه و آله و منجی آخرالزمان و نقد ادعاهای غلط در این رابطه	۱۶	بشارت‌های عهدین	۶
شناخت و بررسی دیدگاه مسیحیت در زمینه توحید و تثلیث با تأکید بر نقدهای تاریخی، عقلی و منطقی و مقایسه آن با قرآن و روایات اسلامی	۱۶	توحید و تثلیث	۷
شناخت و بررسی مباحث مربوط به انسان، سرشت او، گناه ذاتی و نقش فدا و شریعت در نجات انسان از دیدگاه مسیحیت و مقایسه آن با دیدگاه اسلامی	۱۶	انسان و نجات	۸
شناخت مکاتب نوظهور و مهمّ الاهیات مسیحی پس از رنسانس، مانند الاهیات رهایی‌بخش، لیبرال و سیاسی	۱۶	الاهیات جدید مسیحی	۹
	۲۷۲	جمع کل	

مادّه ۱۰. دروس تخصصی:

اهداف	ساعت	عناوین دروس	ردیف
بررسی تحلیلی آهمّ روش‌ها و رویکردهای مطالعات توصیفی، تحلیلی، مقایسه‌ای و انتقادی ادیان ابراهیمی	۱۶	روش‌شناسی مطالعات ادیان	۱

ردیف	عناوین دروس	ساعت	اهداف
	ابراهیمی		
۲	خداشناسی در اسلام و مسیحیت	۴۸	بررسی و ارزیابی تحلیلی و مقایسه‌ای مباحث مهم خداشناسی در حوزه‌های ذات، صفات و فعل خداوند از منظر اسلام و مسیحیت همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۳	قرآن و عهدین (تاریخ و اعتبار)	۳۲	بررسی و ارزیابی تحلیلی و مقایسه‌ای مباحث مهم پیرامون قرآن کریم و عهدین مانند: تاریخ و شرایط نگارش، رسمیت یافتن، اعتبار، نسخ، اعجاز و جوه آن همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۴	وحی، نبوت و وصایت در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی تحلیلی و مقایسه‌ای ماهیت وحی، حقیقت نبوت و ویژگی‌های نبی، وصایت و ولایت در اسلام و مسیحیت همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۵	انسان‌شناسی در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی تحلیلی و مقایسه‌ای مهم‌ترین مباحث مربوط به انسان در اسلام و مسیحیت مانند: خلقت، سرشت، سعادت، نجات و نفس انسان همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۶	معادشناسی در اسلام و مسیحیت	۱۶	بررسی و ارزیابی تحلیلی و مقایسه‌ای مهم‌ترین مباحث فرجام شناسی در اسلام و مسیحیت مانند: مرگ، برزخ، معاد، داوری و بهشت و جهنم همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت

ردیف	عناوین دروس	ساعت	اهداف
			در این زمینه همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۷	مُنجی موعود و آخرالزمان در اسلام و مسیحیت	۱۶	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای نظریه‌های مربوط به مُنجی موعود و آخرالزمان در اسلام و مسیحیت همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۸	هستی‌شناسی در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی تحلیلی و استدلالی دیدگاه‌های مرتبط با حقیقت هستی و مراتب آن و نظام جهان‌شناسی در اسلام و مسیحیت همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۹	معرفت‌شناسی دینی در اسلام و مسیحیت	۱۶	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای منابع معرفت دینی و ملاک صدق و تحوّل در آن از دیدگاه اسلام و مسیحیت، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۰	فقه عبادی در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مبانی و احکام فقه عبادی در اسلام و مسیحیت مانند: عبادات بدنی و مالی (نماز، روزه و صدقات به معنای اعم) همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۱	فقه اقتصادی در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مبانی و احکام فقه اقتصادی در اسلام و مسیحیت در حوزه‌های تولید، توزیع و مصرف مانند: اسراف و تبذیر، ربا، رشوه و احتکار همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۲	جنگ و صلح در	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مباحث مربوط به جنگ،

ردیف	عناوین دروس	ساعت	اهداف
	اسلام و مسیحیت		صلح و امور بشردوستانه مانند جنگ عادلانه، سلاح‌های کشتار جمعی، ترور، حفاظت از غیرنظامیان در جنگ و صلح، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۳	حقوق شخصی در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مسائل حقوق احوال شخصی در اسلام و مسیحیت مانند: ازدواج، طلاق، ارث، روابط جنسی، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۴	مسائل زیست محیطی در اسلام و مسیحیت	۱۶	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مسائل زیست محیطی از منظر اسلام و مسیحیت مانند: استفاده از منابع طبیعی، حقوق گیاهان و حیوانات، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۵	مسائل زیست پزشکی در اسلام و مسیحیت	۱۶	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مسائل زیست پزشکی از منظر اسلام و مسیحیت مانند: سقط جنین، لقاح مصنوعی، پیشگیری از بارداری، پیوند اعضا، تشریح و مرگ از روی ترحم، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۶	حقوق بشر در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مسائل حقوق بشری از منظر اسلام و مسیحیت مانند: حق آزادی، حق صیانت از شرافت و آبرو، حق مالکیت، حریم خصوصی و آزادی عقیده همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۷	اخلاق بندگی در	۱۶	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین موضوعات اخلاق بندگی

ردیف	عناوین دروس	ساعت	اهداف
	اسلام و مسیحیت		از منظر اسلام و مسیحیت مانند: مراتب قُرب، یاد خدا، محبت به خدا، توکل و اخلاص، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۸	اخلاق فردی در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین فضایل و رذایل اخلاقی از منظر اسلام و مسیحیت مانند: طمع، حسد، عفت...، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۱۹	اخلاق اجتماعی از منظر اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مسائل اخلاق اجتماعی از منظر اسلام و مسیحیت مانند: شیوه هم‌زیستی و تعامل با اشخاص و گروه‌های اجتماعی اعم از حاکمان، دوستان، هم‌کیشان و غیر هم‌کیشان، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۲۰	اخلاق گفتگو، دعوت و تبشیر در اسلام و مسیحیت	۲۴ نظری - عملی	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مسائل مربوط به اخلاق گفتگو، دعوت و تبشیر از منظر اسلام و مسیحیت مانند: انتقاد، مناظره، موعظه، بُرهان، جدال احسن، تساهل و تسامح، شیوه‌ها، آداب و ابزار دعوت، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۲۱	اخلاق خانواده در اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین مباحث روابط خانواده از منظر اسلام و مسیحیت مانند: روابط میان زوجین، روابط با والدین، روابط با فرزندان، روابط با بستگان، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه

ردیف	عناوین دروس	ساعت	اهداف
۲۲	عرفان در اسلام و مسیحیت	۱۶	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای تاریخچه و مهم‌ترین مبانی و مسائل عرفان (نظری و عملی) در اسلام و مسیحیت همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۲۳	معنویت در اسلام و مسیحیت	۲۴ نظری - عملی	بررسی و ارزیابی مهم‌ترین اصول معنویت و تفاوت معنویت حقیقی و معنویت دروغین مانند: آرامش، شادی، امیدواری و حزن و کارهای خارق‌العاده، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۲۴	نیایش در اسلام و مسیحیت	۱۶	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای ساختار، محتوا و گونه‌های دعا و نیایش در متون اسلامی و مسیحیت همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۲۵	آموزه‌های سیاسی اجتماعی اسلام و مسیحیت	۳۲	بررسی و ارزیابی مقایسه‌ای مهم‌ترین آموزه‌های سیاسی-اجتماعی در اسلام و مسیحیت و پیامدهای آن، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
۲۶	نظام مرجعیت دینی در اسلام و مسیحیت	۱۶	مقایسه تطبیقی نظام روحانیت و مرجعیت دینی، ماهیت، وثاقت، ساختار آن در اسلام و مسیحیت، همراه با نقد مهم‌ترین آموزه‌های مسیحیت در این زمینه
	جمع	۶۷۲	